

מ"ת 25592/10/18 - אשרף חמידי (עציר) נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 25592-10-18 מדינת ישראל נ' אבו עצא(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 407094/2018

בפני המבקש
נגד המשיבה
כבוד השופטת יעל רז-לוי
אשרף חמידי (עציר) ע"י ב"כ עו"ד בר ציון ועו"ד אוזן
מדינת ישראל -
ע"י עו"ד ערן צרויה פמ"ד פלילי

החלטה

1. זוהי בקשה לעיון חוזר בה מתבקש בית המשפט לעיין מחדש בהחלטתו בה הורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים כנגדו.
2. כנגד המבקש ואחר הוגשה בקשה להורות על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדם, על רקע כתב האישום המייחס להם ארבעה אישומים שענינם עבירות שוד בנסיבות מחמירות - 4 עבירות, שינוי זהות של רכב - 3 עבירות, גניבה מרכב או פירוק רכב, היזק בזדון - 2 עבירות, גניבת רכב והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו - עבירות שבוצעו באופן תכוף בחודש ספטמבר 2018 עד שנעצרו על ידי המשטרה.
3. ב"כ המבקש הסכימה לקיומן של ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר ובית המשפט (כב' השופט אבו טהא) הורה לבקשת הסגורים, על הפניית המבקש והאחר לקבלת תסקירי מעצר מאת שרות המבחן, אשר נדרש לבחון היתכנות של חלופות מעצר.
4. מהתסקיר הראשון שהתקבל בעניינו של המבקש עלה כי המבקש בן 24, נשוי ואב לשני ילדים, אביו נפטר בהיותו בן 4. עובר למעצרו התגורר עם משפחתו בתל-שבע ועבד לדבריו, באבטחת סניף דואר ביישוב. סיים 12 שנות לימוד ונעדר עבר פלילי.
5. שרות המבחן התרשם מבחור צעיר, אשר לאורך חייו ערך מאמצים לתפקוד תקין ויציב הכולל גם סיוע בפרנסת משפחתו. חוויית המעצר מרתיעה וקשה עבורו, אינו בעל דפוסים אלימים מושרשים, ואף מחזיק בעמדה המגנה כל התנהגות אלימה.
6. עם זאת, מתרשם השרות מפער משמעותי בין האופן בו תיאר את התנהלות חייו טרם מעצרו, לבין חומרת

האישומים המיוחסים לו. התקשה להסביר פער זה והתמונה שמסר לא הייתה ברורה במלואה בהקשר לקשריו עם חברה שולית. המבקש התקשה לבחון כל קושי ובעייתיות בהתנהלותו הדורשת התערבות טיפולית, קיימת נטייה לטשטוש ועמימות ביחס לחלקים בעייתיים בחייו, והוא אף שלל בפניהם כל התנהגות בעייתית הדורשת התערבות טיפולית; עם כי ציין שהוא מוכן להשתלב בקבוצה טיפולית כחלק מתנאי שחרורו. בנוסף ציין, כי המבקש מרוכז בצרכיו ובמצוקותיו הקשורות בהתמודדותו עם תנאי המעצר. בשקלול הגורמים, לצד גישה קורבנית לנסיבות מעצרו, מעריך שרות המבחן, כי **קיים סיכון להתנהגות עוברת חוק בתחום האלימות והרכוש.**

7. חלופת המעצר שנבחנה הייתה מעצר בית מלא בבית אמו ביישוב תל-שבע תחת פיקוח אמו - חדרה, בת 57, אלמנה - כעת, לאחר ניתוח ברגלה המסתייעת בכיסא גלגלים; אחיו - מועדי, בן 33, נשוי ואב לחמישה ילדים, מתגורר בבית אמו, שירת שירות צבאי, ללא עבר פלילי, עובד כעת באבטחה בסניפי דואר בבאר-שבע בשעות הבוקר; וקרוב משפחה נוסף נאצר אלעסאם. כמו כן הוצעה חלופה נוספת בבית אותו ערב, וכן הוצע ערב נוסף אדם אדפסן דודו של המבקש.

8. שרות המבחן שוחח עם הערבים אשר תיארו את המבקש כאדם חיובי, המתפקד בעבודתו באופן תקין, וכן בעל אחריות למשפחתו ובעיקר כלפי אמו. צוין כי ההתרשמות הינה מערבים חיוביים ומשמעותיים, בעלי רצון לסייע למבקש ולשקמו. לצד זאת התרשם שירות המבחן, כי הערבים הדגישו חלקיו המתפקדים תוך קושי לבחון חלקיו המכשילים, כי לא היו מעורבים בחייו באופן ממשי עובר למעצרו וניכר שיתקשו לזהות מצבי סיכון, בעוד החלופה שהוצעה מחזירה את המשיב לסביבתו הטבעית.

9. בסופו של יום, שרות המבחן לא בא בהמלצה לשחרר את המבקש לחלופה שהוצעה ונבחנה, על אף נכונותם של הערבים לשמש כערבים, שכן להערכתו הם יתקשו להוות גורמי סמכות ומציבי גבולות להתנהגותו של המשיב, לצד העובדה שהחלופה המוצעת מחזירה אותו לסביבתו הטבעית, היכן שנהג לנהל את קשריו השוליים.

10. בחלוף כשבוע ימים בלבד, הגישה ב"כ המבקש בקשה לעיון חוזר, בה התבקש בית המשפט לבחון חלופת מעצר אחרת שהצליחה משפחתו של המבקש להציע בבית קרובת משפחה באשקלון, יחד עם ערבים נוספים. בית המשפט הורה על הגשת תסקיר נוסף שיתייחס לחלופה שהוצעה וקבע דיון בבקשה לאחר הגשת התסקיר.

11. בתסקיר השני שהתקבל עובר לדיון בפניי - ביום 20.12.18, התייחס שירות המבחן לחלופה שהוצעה בעיר אשקלון. תחילה נבחנה חלופה שהוצעה בבית קרובת משפחה המטפלת בבת חולה ומצאה את אותה חלופה לא מתאימה, לאור הקושי האמור בשהות המבקש שם לצד הטיפול בבני המשפחה. מכאן, פנה שירות המבחן לבחון חלופה נוספת שהוצעה על ידי המשפחה בדירה בעיר אשקלון שנשכרה לצורך כך שתשמש כמקום בו יתגורר המבקש. שירות המבחן התייחס לערבים המפקחים שהוצעו בחלופה זו - אימו של המבקש אשר הוצעה כערבה עוד בתסקיר הקודם, אשר נמצאת אחרי ניתוח שעברה ברגלה ומוכנה לעבור להתגורר עם בנה באשקלון; אחיו של המבקש שאף הוא הוצע כערב מלכתחילה, תוך שהתווסף ערב נוסף - יונס אבו עצא דודו של המבקש. שירות המבחן ציין, כי התרשם בחיוב בעיקר מאותו דוד - יונס, שיכול להוות דמות חיובית ומשמעותית בפיקוח על המבקש, וכי אף אימו ואחיו מבינים את אחריותם כערבים.

12. שירות המבחן בתסקיר באו בהמלצה לשחרור המבקש לאותה חלופה, לאור ההתרשמות כאמור מן הערבים ובעיקר מן הדוד יונס, בשים לב לכך שמדובר בחלופה המרוחקת ממקום מגוריו טרם מעצרו, תוך התייחסות לחלופת הזמן ולעובדה שמדובר בבחור צעיר העצור לראשונה בחייו ושהות במעצר עלולה גם להזיק לו.

13. ב"כ המבקש ביקשה להיעתר לבקשה ולאמץ את המלצת שירות המבחן. היא הטעימה, כי שירות המבחן עשה עבודה רצינית ויסודית, פסל את החלופה הראשונה בבית קרובת המשפחה ורק אז המליץ על החלופה הנוספת באותה דירה שנשכרה לצורך כך. עוד הפנתה לאמור בתסקיר הראשון, ביחס לכך שהמבקש אינו בעל דפוסים אלימים מושרשים ושחווית המעצר מרתיעה אותו, ועל כן החלופה בריחוק הגאוגרפי עם ערבים טובים וערבויות כספיות, הינה חלופה מתאימה.

14. ב"כ המשיבה מנגד, ביקש שלא להיעתר לבקשה, תוך שהדגיש כי מדובר במבקש אשר מסכן את בטחון הציבור, ביצע סידרה של מעשי שוד חמורים עם אחרים, אותם תכננו היטב ולפרטים. עוד הדגיש כי לא ברור הבסיס לשוני במסקנת שירות המבחן, כאשר אין באותו ערב שהוסיף, מר יונס, כדי לשנות את המסקנה. אותם פרמטרים שצוינו בתסקיר הראשון - חומרת המעשים וקשייו של המבקש לבחון כל דפוס מחשיד בהתנהגותו, לא השתנו. עוד צוין, כי בין התסקיר הראשון לשני חלף כחודש בלבד ועל כן אין המדובר בחלופת זמן, וכי מדובר בארבעה מעשי שוד שבוצעו עם אלות, לאחר תכנון שלו קדם מעקב מקדים ואיסוף מידע, וכל אלו מצביעים על מסוכנות ומעבר לכך יש חשש לשיבוש והימלטות.

15. לאחר שבחנתי את נימוקי הבקשה לעיון חוזר, את טענות הצדדים, את החלטת בית המשפט בה נתבקשתי לעיין מחדש, ואת האמור בשני תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של המבקש, לא מצאתי לנכון להורות על שחרורו של המבקש לחלופת המעצר שהוצעה. זאת כאשר איני סבורה שחל שינוי נסיבות מאז ההחלטה הקודמת שניתנה, וכאשר לא שוכנעתי שיהיה בשחרורו לחלופה שהוצעה כדי לתת מענה ראוי ומתאים למסוכנות הרבה העולה מן המבקש, לאור המעשים בהם הוא מואשם, טיבם, האופן בהם בוצעו ואף לאור החשש אף לשיבוש והמלטות מהדין, העולה אף הוא מאופן ביצוע המעשים לכאורה.

אפרט טעמיי.

16. כתב האישום כנגד המבקש והנאשם השני, מגולל סידרה של מעשי שוד - ארבעה אישומים שונים, שבוצעו תוך קשירת קשר של המבקש עם הנאשם הנוסף ועם קושר אחר המואשם בכתב אישום נפרד, תוך תכנון מראש לשדוד בתי עסק בעיר באר שבע. כמתואר בכתב האישום, לצורך כך הצטיידו המבקש והאחרים ברכב גנוב, עליו זויפו לוחיות הזיהוי, הצטיידו במוטות ברזל, כיסוים לפנים וכפפות, וכאשר טרם ביצעו השוד הכינו את השטח, וכשהם מצטיידים אף בלוחיות זיהוי נוספות לרכב, תוך שהם מחליפים לפני ואחרי השוד את לוחיות הזיהוי.

17. מעשי המבקש והאחרים בוצעו לכאורה, תוך הטלת אימה על המתלוננים, כאשר המבקש והקושרים האחרים הגיעו באישון לילה, רעולי פנים, עם מוטות ברזל אותם הניפו לעבר המתלוננים, ואף בחלק מהמקרים שברו רכוש,

וגרמו נזקים רבים לבתי העסק, וכשהם מצליחים לשדוד תחת אותם איומים סכומי כסף שונים. המבקש יחד עם הקושרים האחרים פעלו בתחכום, בתעוזה, לאחר שהכינו את הקרקע לביצוע המעשים, דאגו להחליף את מספרי הרכב בו השתמשו, ואף היו רעולי פנים כדי שלא יזוהו.

18. המעשים המיוחסים למבקש קשים ביותר ומלמדים על מסוכנות ממשית. זאת בשים לב לאלימות שננקטה במהלך מעשי השוד שכללה איום באמצעות מוטות ברזל, כאשר כל אחד מהקושרים רעול פנים, עוטה כפפות ומצויד במוט ברזל (ראה לדוגמה האישום השני). מעשי המבקש והאחרים הטילו אימה, כאשר הם מגיעים באישון לילה לחנות נוחות בתחנת דלק או לקיוסק מסוים חובטים במכונה באותו קיוסק עד שזו נשברה, והמבקש אף חובט באמצעות מוט הברזל בזכוכית ושובר את הוטרינה של דוכן הפיס (ראה לדוגמה האישום השלישי).

19. מעשיו של המבקש, מלמדים איפוא על רמת מסוכנות גבוהה וממשית המצויה במבקש.

20. על רקע האמור בפנה לבחון את האמור בתסקירי שירות המבחן ואת המלצתו. מעין בתסקיר הראשון של שירות המבחן עולה, כי קיים פער משמעותי בין האופן בו המבקש מתאר את התנהלותו לבין האישומים המיוחסים לו, כי המבקש התקשה להסביר פער זה, וכי ההתרשמות הייתה שהמבקש מנסה לטשטש ולעמעם חלקים בעיתיים בחייו, מתקשה לבחון דפוסים מכשילים בהתנהגותו, ומכאן קיים סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

21. אודה, כי עיינתי בתסקיר שירות המבחן השני שהוגש ולא מצאתי בו התייחסות לאמור לעיל - להתרשמות שירות המבחן בדבר המסוכנות המצויה במבקש, ולשאלה כיצד יהיה באותם ערבים שהוצעו עתה, כדי לאיין את אותה מסוכנות; כאשר כפי שצוין בתסקיר הקודם, על אף שמדובר בערבים שההתרשמות מהם היא חיובית הרי נראה, כי יש להם קושי להתייחס לחלקים המכשילים בהתנהגותו. לטעמי, העובדה שמדובר בחלופה המוצעת כעת באשקלון ולא במקום מגוריו של המשיב, אינה העיקר במקרה זה. שכן, אין המדובר במסוכנות ספציפית כלפי אדם מסוים המתגורר באותו מקום בו התגורר המבקש, או מסוכנות הקשורה דווקא לחזרת המשיב למקום מגוריו. לכן, העובדה שהמדובר בחלופה בעיר אשקלון, אין בה כדי להפוך את הקערה על פיה, ואין נימוק ממשי בתסקיר שירות המבחן מדוע אותה חלופה המרוחקת ממקום מגוריו שונה במידה רבה מהחלופה הקודמת שנשללה.

22. ואם כך הם פני הדברים, נראה כי השוני קיים למעשה בעיקר באותו ערב שהוצע - הדוד יונס, ממנו התרשם שירות המבחן לחיוב (שהרי האח מאדי והאם הוצעו גם קודם לכן כחלופה). באשר לערב זה, הרי מדובר בערב המתגורר בתל שבע ועובד בצומת קסטינה, ולמעשה מרבית הזמן אותו ערב לא ישהה עם המשיב ולא יפקח עליו בעצמו. שכן, הערב עובד מדי יום בימות השבוע ולכן ישהה עם המבקש רק בשעות הערב, כאשר בסופי שבוע כלל לא ישהה עם המבקש, שהרי עליו לחזור לביתו בתל שבע. נוכח האמור, לא ראיתי בהוספת ערב זה, גם אם התרשמות שירות המבחן ממנו הינה חיובית, כדי להוביל למסקנה שיש בחלופה כדי להפחית ממסוכנותו של המבקש; במיוחד כאמור שמדובר בערב שיכול להיות שהפיקוח שלו בחלק ניכר מן הזמן קטנה מאוד, ובפועל חלק לא מבוטל מן הפיקוח נותר בידי האם והאח, עניין שקיים בו קושי כשלעצמו.

23. באשר להמלצת שירות המבחן הרי כבר נפסק לא אחת כי :

"בפתח הדברים יש לשוב ולהדגיש כי תסקיר שירות המבחן הינו כלי עזר מקצועי המשמש את השופט, ולכן מחובתו של השופט לעיין היטב בתסקיר ולתת לו משקל ראוי בבואו לפסוק בשאלת המעצר. יחד עם זאת, תסקיר שירות המבחן אינו כובל את שיקול דעתו של השופט. במובן זה התסקיר "אינו טיוטה של פסק דין" [ראו והשוו: אהרן ברק "התסקיר וקצין המבחן למבוגרים" מבחר כתבים כרך א 653, 657 (חיים ה' כהן ויצחק זמיר עורכים, 2000)]. בש"פ 1246/13 מדינת ישראל נ' מהנדס ברקאט (פורסם בנבו)(מיום 15.02.13).

24. לאור האמור, לא מצאתי מה הם הטעמים המבוססים לשינוי המלצת שירות המבחן כאשר לא חלף אפילו חודש ימים מההמלצה הקודמת, ולמעט שינוי המיקום והוספת אותו ערב, אשר לטעמי אין די בהם, לא חל שינוי מהותי. מעבר לכך אף כל התייחסות בתסקיר השני לרמת הסיכון המצויה במבקש עצמו, גם אם המדובר במפקחים טובים, הרי בכך לא די. זאת ועוד, הטעמים שצינו בתסקיר שירות המבחן לביסוס המלצתו ובכלל זה העובדה שמדובר בכך שהמבקש הינו אדם צעיר אשר השהות במעצר עלולה להזיק לו, אין בהם כדי להצדיק שחרורו של מי שקיימת בו מסוכנות גבוהה לציבור, ושיחד עם אחרים ביצע שורה של מעשים באלימות, בתחכום ותוך שריפת אמצעים ששמשו לביצוע המעשים מטילי האימה. עוד אציין, כי לא נהיר לי האמור בתסקיר ביחס לחלופה הזמן, שאף הוא כביכול עומד בבסיס שינוי ההמלצה, כאשר מאז הדיון הקודם בו לא המליץ שירות המבחן על שחרורו של המבקש, חלף פחות מחודש ימים.

25. לכך מצטרפת העובדה, כי כתב האישום מלמד לא רק על מסוכנות הנשקפת מהמבקש, אלא גם על חשש לשיבוש מהלכי משפט ולהימלטות מן הדין באם ישוחרר. זאת לאור העובדה שעל פי כתב האישום, המבקש והקושרים האחרים שרפו את כיסויי הפנים והכפפות בהם

26. השתמשו במהלך השוד, משמע השמידו ראיות, שינו זהות רכב לצורך השוד ואף בעת מעצרו ברחו רגלית מן השוטרים.

27. נוכח כל המקובץ, ולאחר ששקלתי את מכלול טענות הצדדים בנסיבות העניין, לא מצאתי שיש בחלופה שהוצעה כדי להוות חלופה ראויה, שיש בה כדי לתת מענה ראוי לרמת המסוכנות הקיימת במבקש, ולאור אותו חשש משיבוש והימלטות מן הדין.

28. אשר על כן ובהיעדר חלופה הולמת, הבקשה נדחית.

ניתנה והודעה היום ט"ז טבת תשע"ט, 24/12/2018 במעמד הנוכחים.

יעל רז-לוי, שופטת